

Έτος Ιδρύσεως 1989

36 ΧΡΟΝΙΑ

1989 - 2025

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΕΙΔΟΠΑΘΩΝ (Π.Ε.Α.)
HELLENIC RETINA SOCIETY (H.R.S.)**

(εκφυλιστικών κληρονομικών παθήσεων του αμφιβληστροειδή χιτώνα της ωχράς κηλίδας και του οπτικού νεύρου) Α.Φ.Μ. 099076529-ΔΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Υπ' αριθμ. 7/2016 διαταγή του Ειρηνοδικείου Καλλιθέας, περί τροποποίησης της αριθμ. 915/1989 απόφαση αναγνώρισης του Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία καταχωρήθηκε με αυξ. αριθ. 17295 στις 26/7/2016 στο βιβλίο Σωματείων του Πρωτοδικείου Αθηνών, εγκρίθηκε το νέο Καταστατικό της Πανελληνίας Ένωσης Αμφιβληστροειδοπαθών.

Ειδική πιστοποίηση της Π.Ε.Α. (ΝΠΙΔ-ΜΚΧ), ως φορέα παροχής υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας σύμφωνα με την αρ.118924-περ.3 α.) Υ.Α. (ΦΕΚ 6963 τ Β'/30-12-2022) με ισχύ για 4 έτη.

Αγώνας για την Πρόληψη της Τυφλότητας. Ατενίζοντας το Μέλλον με Αισιοδοξία.

Δευτέρα 5 Οκτωβρίου 2026

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παγκόσμια Ημέρα Όρασης (World Sight Day)

Πέμπτη 8 Οκτωβρίου 2026

**Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας που προσδιορίζει το προφίλ υγείας των Ατόμων με Αναπηρία Όρασης (ΑμΑΟ) στην Ελλάδα (δυνάμει στοιχείων της Έρευνας Υγείας του ελληνικού πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ/EUROSTAT 2019-2020)
Α' Μέρος (Απρίλιος – Σεπτέμβριος 2026)**

Στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Όρασης (World Sight Day) την Πέμπτη 8 Οκτωβρίου 2026, η Διεθνής Αρχή Πρόληψης της Τυφλότητας (International Agency for the Prevention of Blindness (IAPB)), θέτει ως κεντρικό μήνυμα ευαισθητοποίησης κι ενημέρωσης της κοινής γνώμης «Αγαπήστε τα μάτια σας - Η όραση επηρεάζει κάθε πτυχή της ζωής μας» («Love Your Eyes»).

Σχεδόν όλοι οι άνθρωποι στον πλανήτη θα αντιμετωπίσουν κάποιο πρόβλημα υγείας των ματιών στη διάρκεια της ζωής τους, ωστόσο πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις θεραπείες που χρειάζονται. Η Παγκόσμια Ημέρα Όρασης αποτελεί μια ετήσια υπενθύμιση να «αγαπάμε τα μάτια μας» (#LoveYourEyes) και μια ευκαιρία να ενωθούμε με εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον κόσμο που αναγνωρίζουν την αξία της όρασης (για περισσότερες πληροφορίες βλ. https://www.iapb.world/world_sight_day).

Η Πανελλήνια Ένωση Αμφιβληστροειδοπαθών (Π.Ε.Α.) συμμετέχοντας στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Όρασης με ιδιαίτερη ικανοποίηση και χαρά ανακοινώνει τον σχεδιασμό, την οργάνωση και υλοποίηση μιας μελέτης που αφορά στον προσδιορισμό του προφίλ υγείας των

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Θ. 8159, Τ.Κ. 10210 • τηλ.: 210 52 38 389

Κεντρικό Γραφείο: Βερανζέρου 14, 2ος όροφος, Ομόνοια 10432

e-mail: hellenic.retina.society@gmail.com • website: <http://www.retina.gr>

Ατόμων με Αναπηρία Όρασης (ΑμΑΟ) στην Ελλάδα (2019 – 2020), παραθέτοντας το πρώτο μέρος από τα τρία συνολικά, που θα εκδοθούν σταδιακά.

Η Πανελλήνια Ένωση Αμφιβληστροειδοπαθών (Π.Ε.Α.) εκπροσωπεί Άτομα με Προβλήματα Όρασης (Τυφλούς & Μερικώς Βλέποντες) που πάσχουν από ιδιαίτερα σπάνιες εκφυλιστικές κληρονομικές παθήσεις του αμφιβληστροειδή χιτώνα, της ωχράς κηλίδας και του οπτικού νεύρου.

Ιδρύθηκε το 1989 και αναπτύσσει σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανεύρεση θεραπειών για τις νόσους που εκπροσωπεί, την πρόληψη της τυφλότητας, την προώθηση θεμάτων αποκατάστασης (οπτικά βοηθήματα) και ένταξης των Ατόμων με Προβλήματα Όρασης (ΑμΑΟ). Παράλληλα αναπτύσσει δραστηριότητες ενημέρωσης των ασθενών - μελών για τις ερευνητικές εξελίξεις, ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ΑμΑΟ, πληροφόρησης επιστημονικών και άλλων φορέων, οργανώσεων (συνλόγους ΑμεΑ) και υπηρεσιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Η Π.Ε.Α. είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Αμφιβληστροειδοπαθών – **Retina International** (1992), του Διεθνούς Δικτύου για την Ηλικιακή Εκφύλιση της Ωχράς - **AMD Alliance International** (2005), του προγράμματος **ECOCITY/Free Mobility** που ενεργοποιείται σε θέματα ισότιμης ένταξης και ανεμπόδιστης πρόσβασης των ΑμεΑ και των ΑμΑΟ στο αστικό περιβάλλον (2014), **ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Συλλόγων Σπανίων Νοσημάτων-Παθήσεων (Ε.Ο.Σ.-ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ.)** (2016), καθώς και εταίρος του Κέντρου Σκύλων Οδηγών Ελλάδος (Σ.Ο.Ε.) (2008).

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στο όλο έργο της Π.Ε.Α. διαδραματίζει η πληροφόρηση – ενημέρωση – ευαισθητοποίηση διαφόρων επαγγελματιών και της κοινής γνώμης σε θέματα που αφορούν τους πάσχοντες και τις οικογένειές τους. Στο πλαίσιο τεκμηρίωσης και ανάδειξης επιμέρους ζητημάτων που άπτονται των ενδιαφερόντων του συλλόγου, συχνά εκπονεί έρευνες και ανάλυση δεδομένων αυτών όπως: **1) σύνταξη Έκθεσης/ Αναφοράς με θέμα «Παρουσίαση δεδομένων για άτομα με προβλήματα όρασης (ΑμΠΟ), δικαιούχων οικονομικής ενίσχυσης όρασης από τον ΟΠΕΚΑ (αναπηρία >80%) ως προς την γεωγραφική κατανομή, το φύλο και την ηλικία (α' τρίμηνο 2021)»**, που εκδόθηκε από το Ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Σκύλων Οδηγών και Κινητικότητας Τυφλών και Σκύλων Βοηθών για Άτομα με Αναπηρίες – «ΣΚΥΛΟΙ ΟΔΗΓΟΙ ΕΛΛΑΔΟΣ» (ΚΣΟΕ) και **2) συγγραφή του Κεφαλαίου «Διαστάσεις της πανδημίας Covid-19 σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης στην Ελλάδα (ΑμΠΟ)»** που δημοσιεύτηκε στο Βιβλίο – Συλλογικός τόμος: «Διεπιστημονική προσέγγιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19» (εκδόσεις ηδυνέπεια, 2021) (Πανεπιστήμιο Αιγαίου). Επιπλέον, κατά την περίοδο 2024 – 2025 έχει αναπτύξει: **1) την Ενημερωτική Εκστρατεία «ΓΛΑΥΚΗ» για τις παθήσεις της Γεωγραφικής Ατροφίας (ΓΑ) και της Ηλικιακής Εκφύλισης Ωχράς Κηλίδας (ΗΕΩΚ) (Οκτώβριος 2024 – Δεκέμβριος 2025) και 2) την Παρέμβαση/Πρόγραμμα Οσφρητικής Αγωγής για άτομα με αναπηρία όρασης (ΑμΑΟ) και άλλες ειδικές κατηγορίες πληθυσμού «ΜΕΛΙΤΗ» (2025 – 2026).**

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή στο πλαίσιο συνεργασίας με τη EUROSTAT διενεργεί κάθε πέντε έτη δειγματοληπτική έρευνα όπου συγκεντρώνονται αναλυτικές πληροφορίες για θέματα που αφορούν στην κατάσταση υγείας του πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω, τη χρήση υπηρεσιών υγείας, τους παράγοντες που επηρεάζουν –θετικά ή αρνητικά– την κατάσταση της υγείας, όπως είναι η φυσική άσκηση, η κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, το κάπνισμα, η κατανάλωση αλκοόλ, καθώς και η λήψη και παροχή κοινωνικής στήριξης και βοήθειας. Η έρευνα του 2019 διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 8.125 ιδιωτικών νοικοκυριών και σε ισάριθμα μέλη αυτών, σε ολόκληρη την Ελλάδα, με πρώτη δημοσιοποίηση των δεδομένων το 2020. Η επόμενη έρευνα υγείας διενεργήθηκε το έτος 2025, με παρουσίαση των πρώτων επιστημονικών δεδομένων το φθινόπωρο του 2026.

Προκειμένου η Π.Ε.Α. να μελετήσει το προφίλ υγείας των Ατόμων με Αναπηρία Όρασης στην Ελλάδα, που συμμετείχαν στην έρευνα Υγείας του 2019 – 2020, απέστειλε σχετικό αίτημα στην ΕΛΣΤΑΤ, προκειμένου να της παραχωρηθούν προς επεξεργασία τα σχετικά αρχεία των ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από Άτομα με Αναπηρία Όρασης και συνάφθηκε για τον σκοπό αυτό σχετική Σύμβαση για την πρόσβαση σε εμπιστευτικά δεδομένα για ερευνητικούς σκοπούς (όπως εγκρίθηκε από την 25^η Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου της ΕΛΣΤΑΤ με τη Σύμβαση υπ' αριθμ. 1185 και την παραχώρηση των αρχείων με δεδομένα στις 28-08-2025).

Για το 2019 αντλήθηκαν κι επεξεργάστηκαν δεδομένα από δεκαέξι (16) άτομα με Αναπηρία Όρασης (80% και άνω έως τυφλότητα), τα οποία αντιστοιχούν: 1 ΑμΑΟ σε 508 άτομα του συνολικού δείγματος της έρευνας (8125 άτομα), όπου αντίστοιχα στον γενικό πληθυσμό της Ελλάδος η αναλογία είναι 1 ΑμΑΟ προς 625 άτομα, δεδομένου ότι ήταν 16.000 τα ΑμΑΟ στον γενικό πληθυσμό που για το 2020 ήταν καταγεγραμμένοι/ες κι ελάμβαναν επίδομα τυφλότητας από τον ΟΠΕΚΑ (η αναλογία των ΑμΑΟ στο δείγμα της έρευνας ήταν αντιπροσωπευτικότερη του γενικού πληθυσμού). Η εν λόγω μελέτη θα παρουσιαστεί σε τρία μέρη με προοπτική να έχει ολοκληρωθεί την άνοιξη του 2027.

Σκοπός της μελέτης είναι να μελετηθούν επιμέρους πεδία και χαρακτηριστικά του εν λόγω πληθυσμού, όπως η νοσηρότητα, η αναπηρία – λειτουργικότητα, η χρήση πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης, οι δαπάνες υγείας, η χρήση φαρμάκων, η ψυχική υγεία, η διατροφή, η χρήση αλκοόλ/ καπνού κλπ.. Μέσω ανάλυσης των δεδομένων ως προς διάφορα πεδία, να καταγραφούν οι συμπεριφορές, οι συνήθειες και οι ανάγκες και να επιτευχθεί η συμβολή για την βελτίωση των υπηρεσιών υγείας στα Άτομα με Αναπηρία Όρασης (ΑμΑΟ).

Τα βασικά συμπεράσματα του Α' Μέρους της μελέτης είναι:

- 1) Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμού ΑμΑΟ του δείγματος:
 - Οι γυναίκες είναι το 75% (3/4) και οι άνδρες είναι το 25% (1/4).
 - Η μεγαλύτερη αναλογία ως προς την ηλικία, με ποσοστό 62.50% είναι τα άτομα 80 ετών και άνω και ακολουθούν οι ηλικίες των 70-79 ετών (18.75%), των 50-59 ετών (12.50%) και τέλος των 60-69 ετών (6.25%).
 - Έγγαμοι/ες είναι (56.25%) και χήροι/ες (43.75%).
 - Στην πλειοψηφία τους (87.50%) έχουν φοιτήσει έως και το Δημοτικό Σχολείο, ενώ το 12.50% έχουν ολοκληρώσει τεχνική και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
 - Το 93.75% είναι συνταξιούχοι/ες.
- 2) Το 75% των ΑμΑΟ αναφέρει ότι η γενική κατάσταση της στοματικής υγείας των δοντιών και των ούλων είναι από μέτρια έως και πολύ καλή.
- 3) Τη μεγαλύτερη συνοσηρότητα παρουσιάζουν οι υπερήλικες γυναίκες, που πέρα από τα κυκλοφορικά – αγγειακά νοσήματα πάσχουν και από εκφυλιστικές ορθοπεδικές παθήσεις, καθώς και από προβλήματα του ουροποιητικού συστήματος.
- 4) τα 2/3 των ΑμΑΟ του δείγματος, δηλαδή το 55%-75% αντιμετωπίζουν μεγάλη – υπερβολική δυσκολία έως και ανεπάρκεια για την εκτέλεση ενεργειών που σχετίζονται με την κινητική λειτουργία (βάδιση, στήριξη, χρήση σκάλας), ενώ μόνο το 1/3 αυτών παρουσιάζει κάποια ή καθόλου δυσκολία.
- 5) Πάνω από το 50% των ΑμΑΟ αντιμετωπίζει μεγάλες έως και υπερβολικές δυσκολίες – αδυναμία να εκτελέσει αυτόνομα δραστηριότητες προσωπικής φροντίδας, που αυτές κορυφώνονται στις δραστηριότητες του ντυσίματος και του μπάνιου/ ντους (από 65% έως 80%), ενώ μόνο το 25% - 35% αυτών παρουσιάζει μικρές έως καθόλου δυσκολίες.
- 6) Πάνω από δέκα (10) άτομα έως και το σύνολο των ΑμΑΟ (δηλαδή το 62% έως το 100%) δηλώνουν ότι έχουν υπερβολική δυσκολία έως αδυναμία να εκτελέσουν τις σχετικές δραστηριότητες για την κάλυψη αναγκών του νοικοκυριού (π.χ. προετοιμασία φαγητού,

αυτόνομη διεκπεραίωση των συνηθισμένων οικονομικών ζητημάτων, αυτόνομη εκτέλεση των περιστασιακών βαριών εργασιών του σπιτιού, διενέργεια αγορών σε καταστήματα κλπ.), ενώ περίπου ένας (1) έως τέσσερις (4) στους δέκα (10) (0% - 38%), αναφέρουν ότι έχουν κάποια μικρή έως καθόλου δυσκολία με αυτές τις δραστηριότητες.

- 7) Για την διενέργεια των δραστηριοτήτων προσωπικής φροντίδας και κάλυψης καθημερινών αναγκών του νοικοκυριού, τα εννιά στα δέκα (9/10) ΑμΑΟ έχουν την ανάγκη υποστήριξης από τρίτα πρόσωπα, που κατά κύριο λόγο είναι συγγενικά, ενώ ένας στους τέσσερις (1/4), που πιθανόν είναι μοναχικά άτομα, δέχονται υποστήριξη από τρίτα άτομα - φροντιστές, κατά κύριο λόγο με αμοιβή, ενώ ελάχιστη είναι η παροχή υπηρεσιών στήριξης από οργανωμένα προγράμματα όπως το “Βοήθεια στο Σπίτι”.
- 8) Αναφορικά με την επιρροή της αίσθησης του πόνου στην καθημερινή δραστηριότητα των ατόμων, το 1/2 των ΑμΑΟ αναφέρει αρκετή έως πάρα πολύ επιβάρυνση, εκ των οποίων περίπου τα 4/10 είναι γυναίκες και το 1/10 είναι άνδρες.
- 9) Κατά κύριο λόγο σε υπερήλικα άτομα με Αναπηρία Όρασης εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα και βαρύτητα τα 7/10 των παραμέτρων που επηρεάζουν την κατάσταση της ψυχικής τους υγείας (π.χ. αίσθηση μελαγχολίας/ κατάθλιψης/ αδιαφορίας, προβλήματα συγκέντρωσης σε δραστηριότητες, αίσθηση απογοήτευσης/ ενοχής απέναντι στον εαυτό ή την οικογένεια).

Αναλυτικότερα τα Συμπεράσματα του Α' Μέρους της μελέτης παρουσιάζονται σε επισυναπτόμενο αρχείο, ενώ παρουσίαση των δεδομένων με σχετικούς πίνακες και σχόλια είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της Π.Ε.Α. <https://www.retina.gr/parousiasi-kai-analysi-dedomenon-pou-prosdiorizoun-to-profil-ygeias-ton-atomon-me-anapiria-orasis-amao-stin-ellada-dynamei-stoicheion-tis-erevnas-ygeias-tou-ellinikou-plithysmou-tis-elstat-eurostat/>.

Για περισσότερες πληροφορίες καθώς και άλλα επιστημονικά νέα για τις παθήσεις που εκπροσωπεί η Π.Ε.Α. βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα: www.retina.gr, e-mail: hellenic.retina.society@gmail.com.

Το Δ.Σ. της Πανελλήνιας Ένωσης Αμφιβληστροειδοπαθών (Π.Ε.Α.)